

Portal Województwa Lubuskiego

915 mln euro dla Lubuskiego. To historyczny budżet

Kategoria - Rozwój Regionu

Data publikacji -16 grudnia 2022 godz. 15:30

- W historii województwa lubuskiego nigdy nie mieliśmy tak dużych pieniędzy - podkreślała marszałek Elżbieta Anna Polak komentując wysokość programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

W piątek 16 grudnia 2022 r. w Zielonej Górze odbyło się posiedzenie Rady ds. Rozwoju Województwa Lubuskiego. Jego głównym tematem był program Fundusze

Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, który w środę 7 grudnia zatwierdziła Komisja Europejska. W tematykę wprowadziła zgromadzonych **marszałek Elżbieta Anna Polak, przewodnicząca Rady ds. Rozwoju**. – Bardzo zależy mi na tym, aby to właśnie państwo, Lubuska Rada Rozwoju, jako pierwsi poznali szczegóły naszego programu. A jest z czego się cieszyć, ponieważ tak duża kwota – 915 mln euro – to historyczny budżet. W historii województwa lubuskiego nigdy nie mieliśmy tak dużych pieniędzy. To już jest pewne, 7 grudnia 2022 r. Komisja Europejska podjęła taką decyzję – mówiła marszałek członkom rady.

Czas dopracować szczegóły programu

Elżbieta Anna Polak wyjaśniła, jakie będą najważniejsze kierunki programu FEWL 2021-2027. – Będą premiowane projekty realizowane w obszarach inteligentnych specjalizacji. Wśród tych inteligentnych specjalizacji jest zdrowie i jakość życia, ale też zielona gospodarka i innowacyjny przemysł. W ten sposób już w ubiegłym roku przygotowaliśmy Strategię Rozwoju Województwa, teraz przystąpiliśmy do jej aktualizacji, dokładnie pod nasz program. Możemy więc zatem jako instytucja zarządzająca przystąpić niezwłocznie do przygotowania uszczegółowienia programu i to zrobiliśmy. W ten wtorek, 13 grudnia 2022 r. zarząd województwa przystąpił do prac związanych z wyłonieniem Komitetu Monitorującego – powiedziała marszałek.

Program FEWL 2021-2027 jest narzędziem do wdrożenia Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Składa się z 10 priorytetów.

1. Fundusze Europejskie dla lubuskiej gospodarki to 97 346 294 euro
2. FE na zielony rozwój Lubuskiego - 184 972 358 euro
3. FE na rozwój mobilności miejskiej w regionie - 65 078 372 euro
4. FE na dostępność komunikacyjną Lubuskiego - 111 646 307 euro
5. FE na rzecz zwiększenia dostępności regionalnej infrastruktury społecznej - 73 659 388 euro
6. FE na wsparcie obywateli EFS+ - 239 187 565 euro
7. FE na rozwój lokalny kierowany przez społeczność EFS+ - 13 259 821 euro
8. FE dla lokalnego lubuskiego - 93 024 595 euro
9. Pomoc techniczna EFRR - 26 004 083 euro
10. Pomoc techniczna EFS+ - 10 662 433 euro

Razem w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Lubuskie otrzyma **651 731 397** euro, a w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego + **263 109 819** euro.

Będzie innowacyjnie i ekologicznie

– Inteligentny rozwój to wsparcie parków naukowo-technologicznych, to rozwój, rozbudowa i wsparcie kolejnego etapu działalności Parku Technologii Kosmicznych. Skończymy jego budowę w przyszłym roku. To również rozwój e-usług, w zakresie cyfryzacji również rozwój infrastruktury informacji przestrzennej województwa, centrum telemedycyny, a w zakresie innowacyjności – te projekty, które wynegocjowaliśmy w ramach Strategii Rozwoju Województwa, mianowicie lubuska sieć innowacyjnych startupów, inkubator przedsiębiorczości dla młodych, centrum

ochrony własności intelektualnej i nawet taki projekt, jak inteligentna wioska. I zielona gospodarka, czyli ograniczenie emisji, wymiana kopciuchów, alternatywne źródła energii, budowa budynku pasywnego, modernizacja energetyczna infrastruktury ochrony zdrowia, zapobieganie suszy, a więc sporo w zakresie energetyki i ekologii – wyjaśniła marszałek Elżbieta Anna Polak.

Nowy rok, nowe otwarcie

- Program 915 mln euro dla Lubuskiego składa się z dwóch zasadniczych części: Funduszu Rozwoju Regionalnego z kwotą ponad 650 mln euro i Europejskiego Funduszu Społecznego z kwotą ponad 263 mln euro – wyjaśnił **członek zarządu województwa lubuskiego Marcin Jabłoński**. - W trakcie tych kilkunastomiesięcznych spotkań, procedur, tłumaczyliśmy państwu, że obecnie Komisja Europejska zdefiniowała pięć głównych celów, wokół których konstruowany był cały nasz program. Te pięć celów przekłada się na osiem priorytetów, do których zostały przypisane konkretne wartości kwotowe i procentowe. I według nich opisujemy kształt naszego programu.

Marcin Jabłoński zapowiedział zwołanie w drugiej połowie stycznia 2023 r. dużej konferencji dla interesariuszy, beneficjentów programu, gdzie zostanie on omówiony w szczegółach. – Chodzi o to, by jak najwięcej osób znało w szczegółach możliwości, jakie tkwią w tej gigantycznej kwocie, którą mamy wspólnie do wykorzystania przez najbliższe lata. Będziemy uszczegóławiać, we współpracy także z państwem, te wszystkie kwestie i wtedy będzie można bardziej precyzyjnie opowiedzieć, jak chcielibyśmy sensownie wykorzystać pieniądze – podkreślił członek zarządu województwa lubuskiego, a założenia programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 [przedstawił szczegółowo podczas prezentacji](#).

W wymiarze społecznym - środki dla Lubuszan w różnym wieku

O tym, jakie projekty będą realizowane w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, mówił **wicemarszałek Łukasz Porycki**. – To jest kontynuacja największych i najbardziej znanych programów, z czego jesteśmy bardzo dumni w województwie lubuskim: modernizacja szkolnictwa zawodowego, praktyki, podwyższenie kompetencji nauczycieli. Będziemy starali się kontynuować ten program w troszeczkę zmienionej formie, ale oczywiście z zyskiem i sukcesami dla uczniów szkół technicznych, jednak nie tylko, bo to również podniesienie kompetencji uczniów szkół ogólnokształcących. Pandemia pokazała, że wyrównanie szans edukacyjnych tych uczniów musi być priorytetem w następnej perspektywie finansowej – wyjaśnił wicemarszałek.

Z myślą o osobach starszych będzie kontynuowany program wsparcia domów dziennego pobytu i klubów seniora na terenie województwa. Z kolei dla najmłodszych mieszkańców regionu – program tworzenia miejsc w przedszkolach i podnoszenia kompetencji wychowawców przedszkolnych.

Wsparcie otrzymają również Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie i Centra Integracji Społecznej. Powstaną także Centra Organizacji Pozarządowych.

Wsparcie obszarów wiejskich i przeciwdziałanie suszy

– Bardzo się cieszę, że Fundusze Europejskie dla Lubuskiego na lata 2021-2027 uwzględniają również tereny wiejskie, bo 18,56 proc. całego funduszu będzie przeznaczane dla obszarów małych miasteczek, miast i terenów wiejskich. To duży sukces – mówił **wicemarszałek Stanisław Tomczyszyn**. – W naszych planach strategicznych mocno postawiliśmy na zapobieganie suszy, a więc zbiorniki retencyjne. Chcemy przeznaczyć spore pieniądze na to, aby to nie były jakieś oczka wodne przy willach, które się buduje na terenach wiejskich, ale żeby one rzeczywiście służyły społeczeństwu. Potrzebna jest też dobra woda dla mieszkańców i hodowanych tam zwierząt, a więc sprawy wodociągów, kanalizacji, przepuszczone przez oczyszczalnie ścieki. Cieszę się również, że została dostrzeżona działalność Lokalnych Grup Działania – wyliczał Stanisław Tomczyszyn. Przypomniał ponadto, że w nowej perspektywie unijnej z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pozostanie tylko pierwszy filar, gdzie przeznaczają się pieniądze na dopłaty dla rolników, unowocześnienie ich gospodarstw i zakup sprzętu.

Blisko 150 mln euro na współpracę zagraniczną

Członek zarządu województwa lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak powiedział o stanie wprowadzania Programów Współpracy Interreg. – Środki finansowe na programy Brandenburgia-Polska i Polska-Saksonia zostały zatwierdzone i przyznane zgodnie z wcześniejszymi wnioskami polskiego rządu. Jesteśmy po pierwszych posiedzeniach Komitetów Monitorujących – wyjaśnił. Wspomniał także o szkoleniach dla przyszłych beneficjentów programu i decyzji o przyspieszeniu wydatkowania środków. – Pierwsze konkursy, które będą ogłaszane zaraz po nowym roku, obejmą większy zakres niż to zwykle miało miejsce, czyli będą ogłaszane w kilku płaszczyznach. Pomimo że środki są mniejsze niż w poprzednich perspektywach, jest to 148,57 mln euro i warto się o nie ubiegać – mówił T. Jędrzejczak.

Realizację programu rozpoczniemy od systemu wdrażania

Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym w Urzędzie Marszałkowskim, Sylwia Pędzińska przedstawiła harmonogram wdrażania programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego.

– Skupiamy się na tym, żeby w pierwszych dwóch kwartałach 2023 r. był opracowany system wdrażania, czyli przygotujemy odpowiednie dokumenty - m.in. wzory wniosków, umów, decyzji. Powołujemy Komitet Monitorujący, o czym mówiła pani marszałek. Zarząd województwa zgodził się na głos płynący z regionu, aby uwzględnić w Komitecie Monitorującym przedstawicieli ZIT-ów, ale też nie zapomniał o partnerstwach, aby również mieli swoich reprezentantów w tym gremium – wyjaśniła S. Pędzińska. Dyrektor Departamentu Zarządzania RPO wspomniała również o pierwszych konkursach planowanych w ramach FEWL 2021-2027.

Ponadto Rada ds. Rozwoju wysłuchiwała danych nt. realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego, które przygotował **dr Jerzy Tutaj z Politechniki Wrocławskiej**.

Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027

7 grudnia 2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027. Decyzja Komisji Europejskiej o przyjęciu programu otwiera już bezpośrednio drogę do prac nad jego uszczegółowieniem oraz ogłoszeniem pierwszych konkursów. Przyjęty program to wynik kilkumiesięcznych negocjacji Zarządu Województwa Lubuskiego z Komisją Europejską oraz stroną rządową. Dzięki staraniom samorządu wojewódzkiego pierwotnie proponowana przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej kwota programu została zwiększona. Ostatecznie wynosi ona 914,8 mln euro (pierwotnie kwota dla lubuskiego wynosiła 735 mln euro). W historii lubuskiego samorządu jest to największa alokacja w ramach polityki spójności, będąca w dyspozycji Zarządu Województwa Lubuskiego.

Podczas tworzenia i negocjacji programu uwzględniono specyfikę regionu oraz potrzeby jego mieszkańców. Wsparcie z Funduszy Europejskich ma na celu wzrost społeczny i gospodarczy województwa i będzie zgodne z inteligentnymi specjalizacjami województwa lubuskiego.

Środki w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego pochodzą z dwóch funduszy:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego: 651,7 mln euro,
- Europejskiego Funduszu Społecznego: 263,1 mln euro.

W nowej perspektywie projekty będą dofinansowane nie tylko w formie dotacji, ale także przez pożyczki i inne instrumenty zwrotne. Celem takiej formy wsparcia jest m.in. zwiększenie efektywności wydatkowania środków publicznych, umożliwienie zbudowania podstaw finansowania inwestycji, wzmocnienie finansowe podmiotów ubiegających się o dofinansowanie, a także ich potencjału rozwojowego.

Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 umożliwi realizację kolejnych ważnych dla regionu inwestycji, które przyczynią się do rozwoju województwa i poprawy jakości życia jego mieszkańców. Z pomocy z Unii Europejskiej skorzystają samorządy, ich jednostki organizacyjne, przedsiębiorcy, uczelnie i instytuty badawcze, a także organizacje pozarządowe. Duży nacisk położony zostanie na działania na rzecz środowiska i ograniczania zmian klimatu, a także cyfryzacji. Wsparcie ukierunkowane zostanie na zwiększanie konkurencyjności gospodarki, rozwój niskoemisyjnego transportu, czy też rozwój opieki zdrowotnej. Pomoc zyskają także osoby najbardziej potrzebujące – starsze, bezrobotne, z niepełnosprawnościami, czy w kryzysie bezdomności. Środki zostaną przeznaczone min.:

- 250 mln euro na środowisko: termomodernizację, odnawialne źródła energii, tereny zielone, ochronę wód, czysty transport miejski,
- 111,6 mln euro na lepsze drogi i wygodniejszy transport,
- 106,9 mln euro dla szkół przedszkoli, uczniów i nauczycieli,
- 98,8 mln euro dla najbardziej potrzebujących (osoby ubogie, wykluczone, bezdomne),

- 93 mln euro na wsparcie rozwoju lokalnego,
- 77,9 mln euro na wsparcie gospodarki,
- 55,9 mln euro dla bezrobotnych, pracowników i pracodawców,
- 42,8 mln euro na sprzęt medyczny dla lepszej diagnostyki,
- 19,5 mln euro na cyfryzację przedsiębiorstw i instytucji publicznych,
- 13,3 mln euro na wsparcie lokalnych grup działania,
- 8,4 mln euro na turystykę i kulturę.